

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2010

aruandeaasta lõpp: 31.12.2010

ärinimi või sihtasutuse nimi: Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium

registrikood: 80013459

tänavatalu nimi, Tõnismägi 2
maja ja korteri number:

küla/alev/alevik/linn: Tallinn

vald:

postisihthumber: 10119

maakond: Harju maakond

telefon: +372 630 71 86

faks: +372 630 71 86

e-posti aadress: elnet@nlib.ee

veebilehe aadress: www.elnet.ee

Sisukord

MAJANDUSAASTA ARUANNE	1
Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	21
Bilanss	21
Tulemiaruanne	22
Rahavoogude aruanne	23
Netovara muutuste aruanne	24
Raamatupidamise aastaaruande lisad	25
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	25
Lisa 2 Raha	26
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	26
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27
Lisa 5 Ettemaksed	27
Lisa 6 Materiaalne põhivara	28
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	28
Lisa 8 Võlad tarnijatele	28
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	29
Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	29
Lisa 11 Annetused ja toetused	30
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	31
Lisa 13 Tööjõukulud	31
Lisa 14 Seotud osapooled	31

Tegevusaruanne

1. ORGANISATSIOON

Seisuga 31.12.2010 oli ELNET Konsortsiumil 10 liiget, liikmetel on kokku 13 raamatukogu (edaspidi liikmesraamatukogu).

Aasta jooksul toimus 8 juhatuse -ja 4 üldkoosolekut. Juhatuse koosolekud toimusid Tallinnas - Tartus Skype vahendusel. Juhatuse liikmed olid Martin Hallik (TÜ), Andres Kollist (TLÜ), Mihkel Reial (RR), Vaiko Sepper (EHR) ja Asko Tamme (TrtLR). Juhatuse esimees oli Martin Hallik, kes seoses siirdumisega Tartu Ülikooli õppeprorektoriks lõpetas 13. novembrist 2010.a. juhatuse liikme volitused. Uueks juhatuse liikmeks valiti Malle Ermel (TÜ) ja juhatuse esimeheks kuni 2011.a. korralduste juhatuse liikmete valimiseni Mihkel Reial.

Konsortsiumi üldkoosolekul kinnitati 2009. a majandusaasta aruanne, 2010. a eelarve, tööplaan, liikmemaksu tasumise kord, infosüsteemi ESTER arendused ning 2011. a eelarve projekt. Olulisemaks lahendamist vajavaks probleemiks kujunes eurole ülemineku korraldamine infosüsteemis ESTER. Peale 1. jaanuari 2011 oli selge, et planeeritud rakendused toimusid ja üleminek toimus tõrgeteta.

2010.a. lõpul algas ELNET Konsortsiumi arengustrateegia 2011–2014 arutelu. Ideede kogumiseks ja ühiste probleemide arutamiseks korraldati 21. – 22. septembrini Taageperas seminar. Osalejateks ei olnud ainult konsortsiumi liikmete ametlikud esindajad, vaid ka liikmesraamatukogude spetsialistid. Valminud dokument sai aluseks uuele arengustrateegiale.

Peetud on mitmeid liitumisläbirääkimisi Eesti asutuste ja kõrgkoolidega, mitteliitumise põhjusena ELNET Konsortsiumiga nimetatakse nii infosüsteemi liitumishinda *Innovative Interfaces Inc.* kui ka konsortsiumi iga-aastast liikmemaksu.

Seisuga 31.12.2010 oli ELNET Konsortsiumis 4,5 ametikohta ja 10 töölepinguga töötajat. Aasta jooksul tehti väiksemahulisi ja tähtsajalisi töid 40 tööettevõtte- ja käsunduslepingu alusel. Tegevdirektorina jätkas Mare-Nelli Ilus, arendusjuhina Riin Olonen, infosüsteemi riistvara haldurina Kalju Kill Kask, e-teadusinformatsiooni ühishangete administraatorina Marika Meltsas, andmebaasi ISE haldurina Külli Solo ja andmebaasi EMS haldurina Sirje Nilbe. ELNET Konsortsiumist lahkus infosüsteemi üldhaldurina töötanud Anneli Sepp, tema ametikohal jätkas 1. septembrist Peeter Kondratjev. Otstarbekaks peeti eraldada infosüsteemi üldhalduri ametiülesannetest tegevused veebikataloogi (haldus, arendus jne) ning moodustati infosüsteemi ESTER veebikataloogi halduri ametikoht. 1. oktoobrist 2010. alustas selles ametis Maie Ristissaar. Kuna infosüsteemi varundamine ei toimu enam kohapeal, kadus vajadus varundaja ametikoha järele. Urmas Sinisalu jätkab tööd konsortsiumis uute ametiülesannetega IT spetsialisti ametis.

2. RAAMATUKOGUSÜSTEEM MILLENNIUM

Integreeritud raamatukogusüsteemi Millennium kasutatakse e - kataloogi ESTER pidamiseks (koostamises osalevad kõik 13 konsortsiumi liikmesraamatukogu, andmed jagunevad kahte andmebaasi: <http://tallinn.ester.ee> ja <http://tartu.ester.ee>) ning Eesti artiklite andmebaasi ISE pidamiseks (<http://ise.elnet.ee>, koostamises osalevad 12 liikmesraamatukogu). Kokku on raamatukogude kasutuses 523 kasutuslitsentsi (arvandmeid vt lisas 2).

Aastal 2010 eraldas Haridus- ja Teadusministeerium infosüsteemi hoolduseks ja arenduseks 2 395 000 EEK, lisaks täiendavalt 200 000 EEK. Esmakordselt viimaste aastate jooksul ületas hooldusmaks infosüsteemi omanikfirmale ministeeriumi eraldise ja plaanitud arendustele rahastust ei jagunud. Lisakulusid oli ette näha ka seoses eurokonversiooniga.

2.1. Riist- ja tarkvara

Seisuga 31.12.2010 olid kasutuses serverid Sun Sparc Enterprise T5120 (4-Core, 1.2 GHz, 16 MB RAM, 4x73GB SAS, Solaris 10) ja tarkvarasüsteem versiooniga Millennium 2009B upd 1.0. Veebruaris osalesime ka versiooni 2009B beeta-testimises. Kui varasemad beeta-testimised on kulgenud ilma suuremate probleemideta, siis antud korral esines probleeme, mida lahendati mitme kuu vältel. Aasta lõpuks kavandatud versiooniuuendus lükatigi edasi vähendamaks võimalikke segadusi üleminekul euro kasutusele, kuid juba alates 01. jaanuarist 2011 viis firma *Innovative Interfaces* süsteemi üle versioonile 2009B upd 1.2.

Tekstipõhises versioonis (*INNOPAC*) on endiselt jäänud kasutusele veel süsteemi haldusmoodul, kataloogimismoodul ja elektronkataloog (kuigi kataloogimismoodulit kasutatakse juba peamiselt *Millenniumi* keskkonnas ja elektronkataloogi veebikeskkonnas).

Veebilinkide kontrollimiseks kasutatakse Terry Reese'i loodud vabavaralisest tarkvarapaketti *MarcEdit* (koostatud on ka vastavad juhendmaterjalid). ID-kaardi kasutamiseks rakendatakse ka ELNET Konsortsiumis väljatöötatud tarkvara *ELNET-ID*.

Aasta algul võeti kasutusele e-kataloogi ESTER Tallinna ja Tartu andmebaaside uued aadressid (vastavalt tallinn.ester.ee ja tartu.ester.ee). Turvalise ühenduse jaoks rakendatakse e - kataloogis ESTER Thawte 123 ssl-sertifikaate - varasemad sertifikaadid andsid kasutajatele arusaamatuid ja tüütuid hoiatusi, kuna polnud veebilehitsejatele piisavalt tuntud.

2.2. E-kataloog ESTER (Tallinn ja Tartu)

Infosüsteemi ESTER kasutatakse 13 Eesti raamatukogus, sh nende filiaalides ja harukogudes, kokku 73 raamatukogus on kasutusel 1028 asukohakoodi.

E-kataloogi maht (seisuga 31.12.2010) oli kokku 2 803 018 nimetust ja 7 696 144 eksemplari (aastane juurdekasv seega vastavalt 147 207 nimetust ja 331 742 eksemplari). Aasta jooksul vormistati kataloogi Tallinna ja Tartu osas kokku 3 117 660 laenutust (2009.aastal - 2 831 632 laenutust) ja 2 278 308 laenutähtaja pikendust (2009. aastal 1 882 116 laenutähtaja pikendust). Arvandmeid vt lisas 2.

Uusi tooteid 2010.a. infosüsteemi arendamiseks ei ostenud, peamiselt tegeldi eelneval aastal hangitud toodete töökorda seadmisega. Näiteks *Enterprise Backup* võimaldas kasutusele võtta nn **võrguvarunduse**, kus e-kataloogide ja artiklite andmebaasi ISE andmete varundamine toimub enam konsortsiumi töötajate poolt Tallinnas ja Tartus eraldi, vaid vastavalt ELNET Konsortsiumi ja TÜ lepingule TÜ-s kasutatavasse EMC Networker (Legato) varundussüsteemi. Toode *Community Reviews* võimaldab raamatukogudel luua tihedamat võrgustikku oma lugejatega (seda ka kataloogi vahendusel), lubades kataloogis autoriseeritud kasutajail **lisada kirjele kommentaare** (lisaks varasemale võimalusele anda punktilisi hinnanguid skaalal 1-5). Avalikuks muutub kommentaar (ilma kommentaari lisanud inimese nimeta) pärast moderaatori kinnitust. Oma kommentaare näeb kasutaja Minu ESTERi keskkonnas.

Euro kasutusele üleminekuga seotud muudatuste tegemiseks peeti aasta esimesel poolel pikki läbirääkimisi firmaga *Innovative Interfaces Inc.* Kuna omanikfirmalt teenuse tellimise hind ületas raamatukogude võimalused, otsisid konsortsiumi spetsialistid isekeskis alternatiivseid lahendusi. Võlgnevuste/viiviste kuvamine kahes vääringus (kasutuses kuni 30.06.2011) e - kataloogis ESTER lahendati javascripti rakendusega. Suur osa täiendavatest muudatustest kataloogis tehti (osaliselt ka aastal 2011) ühiselt konsortsiumis loodud rakendusi kasutades (tarkvaralised lahendused ja osaliselt ka andmete teisendamine Urmas Sinisalu), kuid osa muudatustest jäi ka raamatukogude enda kanda. Suuremahulise hindade muutmise eksemplarikirjetes korraldab ELNET Konsortsium andmebaasis ühiselt aastal 2011 (euro-konversiooni rohkem kui 3 850 000 kirjes viib läbi Urmas Sinisalu).

E - kataloogis ESTER on hakatud üha rohkem kasutama **javascripti rakendusi** – nii kaanepiltide lisamiseks GoogleBooks'ist, viiviste/võlgnevuste kuvamiseks kahes vääringus kui ka andmete ülevaatlikumaks ja kasutajasõbralikumaks kuvamiseks iseteeninduskeskkonnas Minu ESTER. Ka nimetatud lahendused on Urmas Sinisalu, kelle panust ELNETi e-teenuste arendamisel hinnatakse kõrgelt.

2010. aastal jäi kahjuks loomata ühisel alustel lahendatud **kasutajate registreerimise ja autentimise süsteem**, mis oleks lisanud e-kataloogis ESTER võimaluse end ise soovitud konsortsiumi raamatukogu kasutajaks registreerida ning nii registreerimisel kui hiljem autentimisel täiendavalt senistele võimalustele kasutada ka ID-kaarti ja Mobiil-ID-d. Sellekohane taotlus esitati RIAle, kuid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt laekus eitav vastus.

Aasta jooksul tegeldi veel e-kataloogile ESTER **Eesti kaanepiltide** lisamise küsimustega, samuti e-kataloogi andmete **Google Scholarile** edastamise nõuete täpsustamisega. Juulis lisandus e - kataloogile ESTER Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu **avakogu juht**, mille laiendus konsortsiumi ulatuses on hetkel loomisel (autoriks Rait Agurajüja). Dupleeriva töö vähendamiseks normikirjete loomisel konsortsiumi andmebaasides võeti uue algatusena üles **nimenormikirjete andmebaasi** loomise idee, mille järgi nii e-kataloogi ESTER Tallinn ja ESTER Tartu kui ka andmebaasi ISE koostavate raamatukogude ühistööna valmib eraldiseisev andmebaas. Kõigi nimetatud teemade konkreetsed lahendused valmivad aastal 2011, nimenormikirjete andmebaasi osas isegi aastal 2012.

2010. aastasse jääb ka suurem osa **Millenniumi tõlkimise** projektist. Kui varasemalt oli eesti keelde tõlgitud peamiselt lugejatele kuvatavaid tekste, siis käesolevas projektis keskenduti just töötajatele kuvatavate tekstide tõlkimisele kataloogimise ja laenu moodulis. Tõlgitud on ligikaudu 2/3 Millenniumi keskkonnast. Projekti edukusse andis suure panuse Anneli Sepp.

Oluline oli ka **MARC-kataloogimise juhendite** uute redaktsioonide valmimine ja nende avalikustamine ELNET Konsortsiumi kodulehel Eesti raamatukoguduse kogukonnale. Juhendite koostamisel osalesid paljud Konsortsiumi liikmesraamatukogude spetsialistid, ühistööd juhtisid Külli Solo ja Kristel Veimann.

Ette valmistati uus **e-kataloogi ESTER tutvustav järjehoidja**, mille failid on kättesaadavad ELNETi siseinfos, et raamatukogud saaks neid oma soovi järgi muuta ja oma kuludega trükkida.

Oluliselt on suurenenud e - ressursside hulk ESTERis. Kataloogitud on enam e - väljaandeid, laaditud on e - raamatute kirjeid, täistekste lisandub tänu EOD-tellimustele ja digiteerimisele raamatukogudes.

2010.a. tunti suurenevat huvi **mobiilseadmete kasutamise** kohta e-kataloogi ESTER külastuseks. Google Analytics'i andmetel kasutati mobiilseadmeid kokku 2 290 korral. Enim kasutati iPod-i: Tartu kataloogis 553 korral ja Tallinna kataloogis 751 korral. Teiseks oli kasutusagedusel iPhone: Tartu kataloogis 487 ja Tallinna kataloogis 398 korral. Aeg näitab, missuguseid arendusi ja muudatusi see infosüsteemi kaasa toob.

Enim külastajaid oli e-kataloogis ESTER Eestist (Tallinna kataloogis 972 845, Tartus 877 166 külastajat), Venemaalt (Tallinnas 12 696, Tartus 12 984) ja Soomest (Tallinnas 99 146, Tartus 7 225).

2.3. Eesti artiklite andmebaas ISE

Eesti artiklite andmebaasi *Index Scriptorum Estoniae* (<http://ise.elnet.ee>) koostatakse peamiselt Eestis ilmuvate ajalehtede, ajakirjade, artikliloomingute ja jätkväljaannete põhjal. Andmebaasi loomisel kasutatakse tarkvarasüsteemi Millenniumitüendavat moodulit *Local Reference Database*. Andmebaas asub samas serveris e-kataloogi ESTER Tallinna andmebaasiga. Koostöös osaleb ELNET Konsortsiumi kolmeteistkümnest liikmesraamatukogust kaksteist.

2010. aasta 27. detsembris seisuga oli andmebaasis 1 287 740 bibliograafilist ja 49 825 normikirjet, neist varjatuna oli 141 202 bibliograafilist, mida peale konverteerimist ei ole jõutud veel üle kontrollida. Google Analytics'i andmetel külastati andmebaasi ISE aastal 2010 68 468 korral, neist 25 290 unikaalset külastust (arvandeid vt lisa 3).

Eesti artiklite andmebaasi ISE arenduste osas võib aastast 2010 esile tõsta **seniste bibliograafiliste andmebaaside konverteerimist ja laadimist ühisesse baasi**. Avalikustatud on kõik RRI institutsionaalsed alambaasid: Eesti õigusbibliograafia BIE, Parlamentarism, Reprod ja Vabariigi Presidendi bibliograafia. Senistest baasidest on üle kantud Reprode andmebaas, teised on plaanis üle kanda aastal 2011. Kahe aasta jooksul on RRI senistest baasidest ISEsse konverteeritud kokku 1 008 483 kirjet). Ühisesse keskkonda on üle toodud ka Tartu Linnaraamatukogu kaks institutsionaalset alambaasi: Tartu kodulugu ja Tartu personaalia (kokku 82 250 kirjet). Hetkel on töö pooleli Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu seniste Biblioserveris koostatud andmebaaside ületoomisega ühisesse ISE keskkonda. Andmeid konverteerib ja kannab üle Urmas Sinisalu.

Arutati ja testiti **rahvaraamatukogude kaasamist** andmebaasi ISE koostamisse, kuid lõpuks otsustati nende kaasamisest siiski loobuda ning teha firmadele Urania ja Deltmar ettepanek arendada süsteemides URRAM ja RIKS välja kopeerkataloogimise täismahuline funktsionaalsus, mis avaks võimaluse kirjeid neist baasidest välja kopeerida.

2.4. Seminarid, külastused

04.märtsil viibisid Tallinnas firma Innovative Interfaces esindajad Graham Woodruff, Colin Carter, Tom Jacobson arutamaks tarkvara probleeme ja Konsortsiumi arendussoove.

Kogemuste vahetamiseks ja uute ideede saamiseks külastas infosüsteemi üldhaldur Anneli Sepp märtsis Hispaania *Millenniumit* kasutavaid raamatukogusid ning kohtus ka firma Innovative Interfaces sealse esindajatega.

ELNET Konsortsiumi suveseminar (Eesti IUG) toimus üheksandat korda. Selle esimene osa jäi ära, kuna Islandi vulkaanipurske tõttu tühistati rahvusvahelised lennud ja eestlaste osalemist rahvusvahelisel IUG aastakonverentsil Chicagos ei toimunud. Seminariteine osa toimus Hiielkivi turismitalus 31.mai-01.juunil. Seminaril arutati erinevaid eeseesivaid infosüsteemi arendusi.

Chicago aastakonverentsil osalemise ärajäämise tõttu osaleti arvukamalt 7.-8.oktoobrini 2010 toimunud Nordic IUG konverentsil Malmös (Rootsi). Eestist oli seal kokku 15 osavõtjat.

3. EESTI MÄRKSÖNASTIK (EMS)

EMS on kõiki ainevaldkondi hõlmav tesauruse struktuuriga märksõnastik erilaadiliste teavikute eestikeelseks märksõnastamiseks ja infootsinguks. EMSi koostavad Eesti Rahvusraamatukogu ja Tartu Ülikooli Raamatukogu. Jooksva toimetamisega tegeleb 9-liikmeline toimetuskogu, kuhu kuuluvad Sirje Nilbe (toimetuse juht ja EMSi haldur), Urve Erm, Karin Kangur ja Ellen Kiloman Rahvusraamatukogust ning Tiit Tarkpea, Helgi Laanes, Pille Naggel, Ivika Pall ja Elo Tõnisoo Tartu Ülikooli Raamatukogust. Hooldatavad ainevaldkonnad on jagatud kahe raamatukogu vahel enam-vähem võrdselt. Iga toimetaja vastutab kindlate valdkondade eest. Andmebaasi varundatakse üle võrgu Tartu Ülikooli varundussüsteemi.

2010. aastal jätkati valdkondade märksõnade ülevaatamist ja korrastamist. Uusi märksõnu lisati ESTERi andmebaasidesse, ISE andmebaasi ning rahvaraamatukogude koduloobaasidesse põhjal. 2010. aastal loodi EMSis 3 209 uut kirjet, kustutati 291 ning parandati 5 169 kirjet. Aasta lõpu seisuga oli EMSis 51 226 kirjet.

Uusi ja muudetud märksõnakirjeid on perioodiliselt konverteeritud MARC-vormingusse ning laaditud ESTERi andmebaasidesse ja ISE andmebaasi. 2010. aastal toimus 17 laadimist. Üks EMSi teenuseid on püsitateadistus uute, muudetud ja kustutatud märksõnade kohta. Aasta lõpuks oli vastava teenuse tellinud 129 inimest. Püsitateadistus saadeti tellijatele 17 korral.

Eesti märksõnastiku (EMS) kasutamise vastu on huvi tundnud ka mitmed asutused väljastpoolt konsortsiumi liikmeskonda, sh raamatupoed, raamatukogusüsteeme URRAM ja RIKS arendavad firmad Urania ja Deltmar, samuti mitmed Euroopa Liidu koostööprojektid, nt EuroTermBank. Dupleeriva töö vähendamiseks nimenormikirjete koostamisel ja haldamisel on plaanis nii e - kataloogi ESTER kui ka andmebaasi ISE koostavate raamatukogude ühistööna luua eraldiseisev nimenormikirjete andmebaas (ka selle andmekogu vastu on väljastpoolt konsortsiumit aktiivselt huvi tundud). Konkreetsemad lahendused valmivad aastal 2011, nimenormikirjete andmebaasi osas isegi aastal 2012.

4. EESTI TRÜKISE PUNANE RAAMAT II

Jätkus ka 2009. aastal alustatud projekt „Eesti trükise punane raamat II : 1851-1917“, mis on loogiliseks jätkuks kunagisele ühisprojektile „Eesti trükise punane raamat : 1353-1850“ (vt lähemalt <http://www.nlib.ee/PunaneRaamat>). „Eesti trükise punane raamat“ on loetelu eesti kultuurimälu jaoks olulistest rahvustrükistest. Nominendid valitakse "Eesti trükise punasesse raamatusse", arvestades nende kultuuriväärtust, leidumust, säilivusriske ja seisundit.

Arvestades uue perioodi (1851-1917) trükiste paremat füüsilist seisukorda ja paremat leidumust raamatukogudes, on ETPR II projektis trükise punase raamatu nimekirja lisamise puhul trükise säilivusriske kõrval varasemast olulisem just kultuuriväärtuslik aspekt (sh esimene väljaanne oma valdkonnas, oma laadis, oma tüübis vms). Käesolevaks ajaks on Eesti Rahvusraamatukogu, Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu, Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu ja Tartu Ülikooli Raamatukogu spetsialistid valiku lõpetanud (töögruppi juhtis Merike Kiipus). E - kataloogis ESTER avatakse vastav kogum ja projekti koond avaldatakse ELNETi kodulehel 2011. aasta esimesel poolel.

Antud projekt on tihedalt seotud ka Kirjandusmuuseumi laiaulatusliku digiteerimisprojektiga, mille raames digiteeritakse ca 100 000 lehekülge „Eesti trükisse punasesse raamatusse“ kantud trükistest. Antud materjali digiteeritakse raamatukogudes ka täiendavalt nimetatud projektile.

5. KOOSTÖÖPROJEKT DEA

Projektis „Digiteeritud Eesti Ajalehed“ osalevad: ELNET Konsortsium (riist- ja tarkvara omanik), Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu ja Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu.

Tööd DEA andmebaasiga aastal 2010:

- ettevalmistav töö digiteeritava aine *de visu* läbivaatamisel ja seisundi hindamisel,
- skaneerimine,
- pildifailide indekseerimine,
- kontrollimine,
- pildifailide regulaarne lugejamoodulisse laadimine,
- jooksva aruandluse ja andmebaasist ülevaadete koostamine.

DEA arendus piirdus 2010. aastal ainult andmebaasi täiendamisega.

DEA andmebaasis on seisuga 31.12.2010 avalikult kättesaadavad kokku 1 079 785 lehekülge 270 nimetusest (sh põhi- ja kaasväljaanded). Aastane juurdekasv 103 863 lehekülge ja 47 nimetust.

6. E-TEADUSINFORMATSIOONI ÜHISHANGE

2009.a. alguse saanud **E-teadusinfo programm** sai 2010.a. õige hoo sisse paljude Haridus- ja Teadusministeeriumi ning SA Archimedese töötajate suurepärase koostöövalmiduse tõttu. Eriline osa projekti tööle hakkamises oli selle perioodi Konsortsiumi juhatuse esimehel Martin Hallikul ja ühishangete administraatoril Marika Meltsasel. Kõige tähtsam, et ühegi e - teadusandmebaasi kasutamise võimaluses ei tekkinud seoses andmebaaside hankemeetodi muutumisega tõrkeid. Planeeritud e-andmebaaside hanked viidi läbi ja tehtikasutajatele kättesaadavaks. 2010.a. lõpuks võisime tõdeda, et programm kulgeb plaanipäraselt (vt lisa 4).

Tõsi on see, et Euroopa struktuurfondide rahade kasutamine suurendab olulisel määral asjaamise bürokraatiat. Kindlasti on see kogemus andnud konsortsiumi töötajatele vajalikke teadmisi edaspidiseks taoliste projektidega töötamiseks.

Vähesel määral toimusid e-teadusinfo andmebaaside ühisostud 2010.a. ka väljaspool E - teadusinfo programmi. 2009.a. HTM-ga sõlmitud lepingu järgne rahastamine võimaldas lepingu lõppemiseni 01.06.2010 hankida ühiselt mitmeid e-andmebaase, samuti sooritati mõned ostud raamatukogude endi vahenditest (vt lisa 5).

Läbirääkimised, kirjastuste esitlused, katsetused, ühishanked

Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsiumi läbirääkimised katsetuste tellimiseks, ühistellimuste uuendamiseks, edaspidiste võimalike ühishangete kooskõlastamiseks raamatukogude vahel toimusid järgmiste kirjastuste ja infokompaniidega (loetletud tähestikuliselt):

- American Association for the Advancement of *Science* (AAAS)
- American Chemical Society
- American Psychological Association
- American Society of Microbiology

- American Institute of Physics, American Physical Society
- Brepolis
- BurgundyInformation Services
- CambridgeUniversityPress
- Chemical Abstracts Service
- CSIRO
- Datamonitor
- EBSCO
- Elsevier
- Emerald Publishing
- IEEE
- Instituteof Physics(IOP)
- JSTOR
- Nature Publishing
- Naxos
- OxfordUniversityPress (OUP)
- Project Muse
- Proquest
- Sage
- Springer
- Taylor & Francis
- Thomson ISI
- Wiley

Aasta jooksul toimunud järgmised kirjastuste / infokompaniide esitlused:

- Proquesti arenduste ja andmebaaside tutvustus - 15. juuni Tartu Ülikooli Raamatukogus,
- InCites (Thomson Reuters) tutvustus 27.sept. Tartu Ülikooli Raamatukogus, 28. sept. Tallinn Tehnikaülikoolis
- Kirjastuse Emerald andmebaasi esitlus (Emerald Publishing Group) , 26. okt. TLÜ Raamatukogus, 27. okt. TÜ Raamatukogus.

Katsetuseks olid avatud järgmised andmebaasid:

- Datamonitor
- Scopus
- NaxosVideo Library

Olulisemast 2010. aastal.

Ühishangitavate andmebaaside nimekiri pikenes oluliselt tänu E-teadusinfo programmile, see tõi kaasa oluliselt rohkem lisatööd.

EBSCO/eIFL projekt

Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt finantseeritud EBSCO andmebaaside riigilitsentsi raames oli 2010. aasta lõpuks kasutajaks registreeritud 110 asutust. Tegelikke kasutajaid oli 55. Aasta jooksul tehti EBSCO andmebaasides kokku 3 399 719 päringut, loeti/salvestati 355 003 artiklit.

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Päringud	3 399 719	2 198 334	1 148 910	870 942	860 112	671 383
Artiklid	355 003	342 372	298 076	278 446	293 657	301 703

Suuremad kasutajad olid: TÜ, TLÜ, TTÜ, Rahvusraamatukogu, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, Mainori Kõrgkool, EBS, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Eesti Maaülikool, Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool, Sisekaitseakadeemia. Avalik-õiguslike ülikoolide osakaal päringutes oli 81% ..

Olulisemad uued tellimused

Web of Science, Scopus, Oxford Reference Online Premiere tellimus laienes uutele asutustele.

Rahvusvaheline koostöö

Osaleti *eIFL* (Electronic Information for Libraries) Konsortsiumi töögrupis (Content Task Force) kogemuste vahetamisel, kirjastuste poolt pakutava hindamises ning uute läbirääkimiste algatamisel.

7. EESTI E-VARAMU PROJEKT

Seoses positiivse hinnanguga ELNET Konsortsiumi ja Teadusraamatukogude Nõukogu (TRN) poolt Eesti Teaduse Teekaardile esitatud ühistaotlusele jätkusid 2010. aastal antud projekti ühisarutelud ja vajalike dokumentide koostamine. Novembris esitati ELNET Konsortsiumi poolt investeerimisettepanek „**Eesti e-varamu ja kogude säilitamine (esimene etapp)**“. Projekti raames pööratakse tähelepanu raamatukogude digiteerimisvõimekuse tõstmisele, paberandjal olevate teavikute neutraliseerimisele ning ühtse e-keskkonna loomisele, mis tagab internetis läbi ühe värava juurdepääsu eesti mäluasutustes olevale teaduskirjandusele, rahvusteavikutele, eesti kesksetele kultuuriloo ja rahvaluule kollektsioonidele, haruldastele vanaraamatutele, arhiivides ja muuseumides peituvale teabele ja muule siin nimetatata vaimuvarale, mis seni on olnud vaid materiaalsel kujul või killustatult erinevatel internetilehekülgedel. Aasta lõpuks ei olnud investeerimisettepanekute lõplikud hinnangud selgunud, aga ilma lisarahastuseta ei ole raamatukogudel võimalik nii mahukat ettevõtmist alustada.

8. TÖÖRÜHMAD

Aasta lõpu seisuga oli ELNET Konsortsiumis seitse töörühma. Lisaks käib regulaarselt koos e - raamatu hankimise ja kasutajatele vahendamise temaatikaga tegelev ümarlaud.

Infosüsteemi ESTER ning kasutatava riist- ja tarkvara üldiste küsimustega tegeleb **haldurite kogu** (juht Peeter Kondratjev, ELNET). Haldurite kogu tegevuse eesmärgiks on tagada infosüsteemi igapäevane tõrgeteta töö, turvalisus ja stabiilne areng. Töörühma kuulub 22 liiget, postiloendis on 50 liiget. Aasta jooksul toimus 5 koosolekut (neist kolm viimast koos teenuste töörühmaga), kus arutati erinevaid tööplaanis olevaid arendusi ja lepidi kokku erinevates veebikataloogi muudatustes. Aktiivselt suheldi ka e-posti ja MSNi vahendusel.

Üldise iseloomuga küsimuste ja arendustega tegeleb ka **teenuste töörühm** (juhid Ave Janu, TTÜR, ja Ülo Treikelder, TrtLR). Töörühma eesmärgiks on tutvuda firma *Innovative Interfaces Inc.* poolt pakutavate tarkvaratoodetega, teha nende kohta ettepanekuid ELNET Konsortsiumi juhatusel ning ühtlustada ja koordineerida nende rakendamist. Töörühma kuulub 18 liiget, postiloendis on 26 liiget. Aasta jooksul käidi koos kolmel korral, lisaks arutelud enamasti suheldi postiloendi või ka MSNi vahendusel. 2010. aastal tegeldi teemadega: avakogu juht, ettevalmistused eurole üleminekuks, lugejate kommentaarid, abitektid veebikataloogis, *Millenniumi* laenumooduli tõlkimine jm.

Kataloogimise ja nimenormandmete töörühma eesmärk on ühtlustada ja koordineerida kataloogimist ning nimenormandmete koostamist e - kataloogis ESTER (juht Kristel Veimann, RR). Töörühma kuulub 20 liiget, postiloendis on 49 liiget. Lisaks peetakse informatsiooni vahendamiseks laiema haardega postiloendit, kus on 121 liiget. Koos käidi kaheksal korral, lisaks suheldi aastaringelt aktiivselt postiloendi vahendusel. Taas kord kujunes kataloogimise ja nimenormandmete töörühma tegevus väga aktiivseks ja edukaks. Üle on vaadatud kogu juhendmaterjalide pakett, valminud on terve komplekt MARC - kataloogimise ja lisajuhendeid. Kõik laiema erialaringkonna poolt kasutatavad juhendid on avalikustatud ka ELNET Konsortsiumi veebilehel. Samuti tegeletakse andmebaaside kvaliteedi monitooringuga ja andmete ühtlustamisega.

E - kataloogi ESTER küsimustega tegeleb ka **liigitamise ja märksõnastamise töörühm**, eesmärgiga ühtlustada ja koordineerida liigitamist ja märksõnastamist e-kataloogis ESTER (juht aasta esimesel poolel Sirje Nilbe, RR; teisel poolel Tiiu Tarkpea, TÜR). Töörühma kuulub 16 liiget, postiloendis on 17 liiget. Lisaks peetakse informatsiooni vahendamiseks laiema haardega postiloendit, kus on 31 liiget (sh ka spetsialiste väljastpoolt konsortsiumi liikmesraamatukogusid). Aasta jooksul käidi koos kahel korral. Ka see töörühm suhtles enamasti e - posti vahendusel. Esimesel poolaastal lõpetasid töörühma liikmed ESTERi märksõnaregistri ülevaatamise ja parandamise. Välja kirjutatud normikirjete märksõnad edastati EMSi toimetajate kätte otsustamiseks, kas võtta need märksõnastikku või mitte. Eraldi käsitleti ka UDK uuendusi.

Eesti artiklite andmebaasi ISE küsimustega tegeleb **andmebaasi ISE töörühm** (varasem analüütika töörühm, juht Külli Solo, ISE haldur, ELNET). Töörühma kuulub 16 liiget, postiloendis on 73 liiget. Töörühma tegevus oli väga aktiivne terve aasta vältel, koos käidi 7 korral, aktiivselt suheldi ka postiloendi vahendusel. Arutati andmebaasi seadistuse küsimusi, loodi ja täiendati juhendmaterjale, sh koostati andmebaasi ISE kasutajatele suunatud juhend, viidi läbi mitmeid koolitusi (lektorid Külli Solo, Kristel Veimann, Halliki Jürma, Kristiina Jaansen).

Ühishangete töörühm kaardistab konsortsiumi liikmesraamatukogude kasutajate infovajadusi, andmebaasiturul pakutavaid elektroonilisi ressursse ning saadud andmete põhjal selgitab välja prioriteetid ja paneb paika võimalike ühishangete soovid (juht Marika Meltsas, ELNET).

Töörühmas on 14 liiget, postiloendis 13 liiget. Postiloendi asemel kasutatakse rohkem teisi suhtluskanaleid.

Digiteerimise ja mikrofilmimise töörühm korraldab relemendi järgi digiteerimist Eesti raamatukogudes kokkulepitud tööjaotuse, ajakava ning rahastamispõhimõtete alusel, arvestades ühtseid standardeid ja kvaliteedinõudeid (juht Mihkel Reial, RR). Töörühma kuulub 10 liiget, postiloendis on 15 liiget.

Digiteerimise ja mikrofilmimise töögrupp seadis oma ülesandeks 2010. aastal eelkõige Eesti trükise Punase raamatu projekti (sh vanade raamatute digiteerimise) käivitamise. Toimus üks koosolek. Eesti retrospektiivse rahvusbibliograafia ja e - kataloogi ESTER põhjal vaadati läbi kõik antud perioodil (1851-1917) ilmunud trükiste kirjed ning vastavalt kokkulepitud kriteeriumidele tehti valik kaasamaks väljaanded Eesti trükise Punase Raamatu nimekirja. Valikul peeti oluliseks ainuexemplare, kultuuri- ja teadusloolist aspekti (esimene väljaanne omas teemavaldkonnas, laadis vms), Eestis kultuuriloolisi suundumusi oluliselt mõjutanud trükiseid ning raamatukujunduse ja trükitehnika arengu poolest olulisi trükiseid (nt esimene illustreeritud väljaanne). Kuna nimekiri sai aluseks ka digiteerimisele, sai omaette kriteeriumiks ka kasutajate huvi materjali vastu. Valikuid tegid Eesti Rahvusraamatukogu, Tartu Ülikooli Raamatukogu, Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu ja Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu spetsialistid. Valikute tegemise kriteeriumide, skaneerimise kvaliteedinõuete, e - kataloogis ESTER digikollektsioonide kajastamise põhimõtete üle peeti mitu veebikoosolekut ja vahetati suurel hulgal infot e - posti teel.

9. LÄHETUSED, KOOLITUSED, SEMINARID

- Teadusaamatukogude talveseminar 16.-17. veebruar 2010 Kääriku.
Mare-Nelli Ilus, Kalju Kill Kask, Riin Olonen, Anneli Sepp, Urmas Sinisalu.
- Madridi (Hispaania) *Millenniumi* kasutavate raamatukogude külastamine 6.-15. märts 2010
Anneli Sepp
- EBLIDA aastakoosolek Helsingis 5.-7. mai 2010
Mare-Nelli Ilus
- Eesti IUG seminar 31. mai - 1. juuni 2010 Hiiekivi (Pärnumaa)
Kalju Kill Kask, Riin Olonen, Anneli Sepp, Urmas Sinisalu.
- eIFL aastakoosolek Lundis 5.-9. august 2010
Marika Meltsas
- Teadusraamatukogude suveseminar 18.-19. august 2010 Palmse
Mare-Nelli Ilus, Kalju Kill Kask, Riin Olonen, Anneli Sepp.
- *Nordic IUG Meeting* Malmö 5.-9. Oktoobrini
Riin Olonen, Urmas Sinisalu, Kill Kalju Kask, Anneli Sepp
- *ICOLC Conference* Amsterdamis 3.-7. oktoober 2010
Marika Meltsas
- Projekti ekspert OÜ koolitus „Tähtsamad rahastamisvõimalused Eestis ning kuidas koostada edukat äriplaani“. 3. november 2010
Mare-Nelli Ilus
- London *Online Mess* Londonis 28. november - 4. detsember 2010
Marika Meltsas

10. ETTEKANDED

- Meltsas, Marika. E-teadusinfo programmist. Teadusraamatukogude talveseminar, 16.-17. veebruar, Kääriku.
- Meltsas, Marika. Open Access Eestis: hetkeseis ja perspektiivid. Konverentsil Open Access - Eesti teaduse võimalus, 20. oktoober, TÜ Raamatukogu.

Lisa 1

KASUTATUD LÜHENDID

EKA – Eesti Kunstiakadeemia

EMÜ – Eesti Maaülikool

EMTA – Eesti Muusika-ja Teatriakadeemia

HTM – Haridus- ja Teadusministeerium

RR – Eesti Rahvusraamatukogu

TLÜ – Tallinna Ülikool

TrtLR – Tartu Linnaraamatukogu

TTÜ – Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu

TÜ – Tartu Ülikool

Lisa 2

E-KATALOOG ESTER: ARVANDMED**2.1. Kasutuslitsentside jaotus**

Raamatukogu	Lühend	Litsentsid	Süsteemis kokku
ESTER TALLINN			
Eesti Hoiuraamatukogu	EHR	8	* 339
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	EKAR	5	
Eesti Kunstimuseumi raamatukogu	EKMR	2	
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu	EMTAR	8	
Eesti Rahvusraamatukogu	RR	118	
Tallinna Keskraamatukogu	TlnKR	88	
Tallinna Tehnikaülikooli raamatukogu	TTÜR	38	
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	TLÜAR	62	
	KOKKU	329	
ESTER TARTU			
Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	KMAR	9	* 184
Eesti Maaülikooli raamatukogu	EMÜR	15	
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	ERMR	4	
TartuLinnaraamatukogu	TrtLR	54	
TartuÜlikooli Raamatukogu	TÜR	112	
	KOKKU	194	
	KOKKU	523	523

* Tallinna süsteemi üldarvus sisalduvad ka 10 Tartu raamatukogudele eraldatud kasutuslitsentsi (töötamiseks Eesti artiklite andmebaasis ISE).
Litsentside jaotus: KMAR - 1, EMÜR - 3, ERMR - 1, TrtLR - 2, TÜR - 3. Tallinna raamatukogud töötavad andmebaasiga ISE oma tavapärase litsentside arvu piires.

2.2. Kirjete arv ESTERis 2010 (seisuga 31.12.2010)

<i>KIRJETÜÜP</i>	KOKKU	TALLINN 8 rmtk	TARTU 5 rmtk
Bibliokirjed	2 803 018	1 450 829	1 352 189
Eksemplarid	7 696 144	4 382 422	3 313 722
Lugejakirjed	400 418	274 217	126 201
Normikirjed	145 223	73 278	77 976
Kursusekirjed	190	96	94

2.3. Andmebaasi ESTER kasv 2007-2010

AASTA	BIBLIOKIRJED	JUURDEKASV	EKSEMPLARID	JUURDEKASV
2007	2 159 797	197 993	6 256 126	448 066
2008	2 685 649	525 852	7 036 758	780 632
2009	2 655 811	- 29 838	7 364 402	324 644
2010	2 803 018	147 208	7 636 144	271 742

2.4. Laenusaktiivsus 2010

	KOKKU	TALLINN 8 rmtk	% koguaruust	TARTU 5 rmtk	% koguaruust
Laenusi	3 117 660	1 908 808	61,2	1 208 852	38,7
Tagastusi	3 095 756	1 913 178	61,8	1 182 578	38,1
Pikendusi	2 278 308	697 695	30,6	1 580 613	69,3

2.5. Laenusaktiivsus 2007-2010

AASTA	LAENUTUSI	TAGASTUSI	PIKENDUSI
2007	2 359 358	2 338 839	1 562 212
2008	2 542 046	2 507 752	1 694 240
2009	2 831 632	2 770 917	1 882 116
2010	3 117 660	3 095 756	2 278 308
Tallinnas	1 908 808	1 913 178	697 695
Tartus	1 208 852	1 182 578	1 580 613

2.6. E-kataloogi ESTER külastusstatistika 2010

	Unikaalseid külastusi	Lehekülje vaatamisi	Keskmine kodulehel viibimise aeg
2010	706 650	16 793 193	
TALLINN	358 270	9 447 847	00:08:11
TARTU	348 380	7 345 346	00:04:58

Enim külastajaid e-kataloogis ESTER Tallinn oli Eestist 972 845, Venemaalt 12 696, Soomest 9 146. Enim külastajaid e-kataloogis ESTER Tartu oli Eestist 877 166, Venemaalt 12 984, Soomest 7 225.

2.7. E-kataloogi ESTER külastusstatistika 2010 (mobiilseadmed)

	ESTER Tartu	ESTER Tallinn
iPod	553	751
iPhone	487	398
SymbianOS	330	362
Windows Mobile	316	287
iPad	114	198
Android	121	214
Samsung	33	31
Sony	30	35
Nokia	72	5
LG	52	-
BlackBerry	-	9
Kokku	2 108	2 290

Enim kasutati mobiilseadmete puhul iPod-i, mida kasutati Tartu ESTERi külastuseks 553 korral ja Tallinna ESTERi külastuseks 751 korral. Teiseks oli iPhone, vastavalt Tartus ESTERi puhul 487 ja Tallinna ESTERi puhul 398.

Lisa 3

EESTI ARTIKLITE ANDMEBAAS ISE: ARVANDMED**3.1. Kirjete arv ISEs 2010 (seisuga 27.12.2010)**

Kirjetüüp	Üldarv	Juurdekasv vrdl 2009
Nimetusekirjed	1 287 740	+ 545 046
Normikirjed	49 825	+ 5 600

3.2. Jagunemine teemabaasisesse (seisuga 27.12.2010, sh uued – 2010 sisestatud):

KOOD	SKOOP	2010	2009	J-KASV
lhari	ISE haridus	35 620 (uued 7 582)	18 656	16 964
ihuma	ISE humanitaaria	91 033 (uued 4 487)	44 422	46 611
ikeki	ISE keel ja kirjandus	107 561 (uued 5 336)	50 852	56 709
itmkf	ISE kunst, muusika, teater, film	289 687 (uued 10 870)	216 904	72 783
ilood	ISE loodus- ja täppisteadused	22 470 (uued 2 084)	14 530	7 940
imaak	ISE maamajandus ja keskkond	23 663 (uued 2 051)	15 244	8 419
imedi	ISE meditsiin ja tervishoid	40 799 (uued 3 186)	25 900	14 899
istva	ISE sport, turism, vaba aeg	50 326 (uued 2 533)	30 268	20 159
itehn	ISE tehnika, tööstus, ehitus, IT	30 427 (uued 2 414)	21 058	9 369
iyhis	ISE ühiskonnateadused	503 791 (uued 19 443)	304 103	199 688
iyld	ISE yld	3	1	2
ieres	ISE e-ressursid (kirjed viitega täistekstile)	78 316	0	78 316

KOOD	SKOOP	2010	2009	J-KASV
rbie	RR Eesti õigusbibliograafia	15 893	0	15 893
rparl	RR Parlamentarism	244	0	244
rrepr	RR reprod	2 424	0	2 424
rvpb	RR Vabariigi Presidendi bibliograafia	282	0	282
aa	TLÜAR teemabaasid [varj.]	0	0	0
aatly	- Tallinna Ülikool [varj.]	3 722	1 732	1 990
aatrk	- Raamatukogu publikatsioonid[varj.]	54	0	54
Aavea	- Väliseesti artiklid [varj.]		0	
aavei	- Väliseesti ilukirjandus [varj.]	0	0	0
aavet	- Väliseesti teaduskirjandus [varj.]	0	0	0
ataka	- Akadeemikud [varj.]	5	0	5
atgeo	- Geoloogia [varj.]	1	0	1
atsug	- Soome-ugri [varj.]	0	0	0
atung	- Ungari [varj.]	0	0	0
okodu	TrtLR – Tartu kodulugu	71 093	2 222	68 871 (uued 2 283)
opers	TrtLR – Tartu personaalia	16 931	221	16 710 (uued 310)
yy	TÜR skoop [varj.]	6 175	6 177	-2
multi	kirjed, mis on rohkem kui ühes skoobis	23 347	9 437	13 910
KOKKU	/ei ole eelnevate ridade aritmeetiline summa/	1 287 740	742 694	545 046

NB! Kirje võib olla korruga mitmes teemabaasis.

3.3. Sisestatud kirjed raamatukogude kaupa

Raamatukogu	Kirjeid
Eesti Kunstiakadeemia raamatukogu	7
Eesti Kunstimuseumi raamatukogu	-
Eesti Maaülikooli raamatukogu	2 230
Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia raamatukogu	137
Eesti Rahva Muuseumi raamatukogu	195
Eesti Rahvusraamatukogu	34 994
Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu	24
Tallinna Keskraamatukogu	1 102
Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu	1 122
Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu	9 740
Tartu Linnaraamatukogu	4 262
Tartu Ülikooli Raamatukogu	3 940
Kokku	57 753

3.4. Andmed Google Analytics'i põhjal (1.01.2010-31.12.2010)

68 468 külastust (*visits*)

25 290 unikaalset külastust (*absolute unique visitors*)

137 836 lehekülje vaatamist (*page views*)

Lisa 4

E-TEADUSINFORMATSIOONI PROGRAMMI ÜHISHANKED 2010.a.

(loetletud tähestikuliselt)

American Institute of Physics, American Physical Society e-ajakirjad
Cambridge University Press e-ajakirjad
Ebrary
EBSCO Academic Search Complete
EBSCO Business Source Complete
EBSCO Health Source, Master File Premier
Emerald Fulltext
Grove Art Online (Oxford Univ. Press)
Grove Music Online (Oxford Univ. Press)
IEEE Xplore
OxfordReference Online Premiere
OxfordEnglish Dictionary
Oxford University Press e-ajakirjad
Nature Publishing e-ajakirjad
Project MUSE
Proquest Dissertations
Safari Books Online
Science Online
ScienceDirect (Elsevier)
SciFinderScholar (Chemical Abstracts Service)

Lisa 5

HTM JA RAAMATUKOGUDE RAHASTATUD E-TEADUSINFORMATSIOONI ÜHISHANKED 2010.a.

(loetletud tähestikuliselt)

- American Chemical Society e-ajakirjad - TÜ, TTÜ, EMÜ
- American Society of Microbiology e-ajakirjad - TÜ, EMÜ
- Brepolis - TÜ, TL
- EBSCO A-Z - TÜ, TTÜ, TLÜ, EMÜ, EMTA
- EBSCO CMMC - TÜ, TLÜ
- Future Drugs, Future Medicine - TÜ, TT
- Institute of Physics e-ajakirjad (IOP) - TÜ, TTÜ, TLÜ
- ISI Web of Science - TÜ, TTÜ, TLÜ, EMÜ, HTM, Archimedes
- MathSciNet (Amer. Math. Society) - TÜ, TTÜ, TLÜ
- Naxos - TÜ, EMTA
- Oxford Scholarship Online - TÜ, TLÜ
- PROLA (American Physical Society) - TÜ, TTÜ, TLÜ
- PsycINFO (EBSCO Publishing) - TÜ, TLÜ
- PsycArticles - TÜ, TLÜ
- Royal Society of Chemistry e-ajakirjad - TÜ, TTÜ, TLÜ, EMÜ
- Sage Premiere Online - TÜ, TLÜ, RR,
- SPIE Digital Library - TÜ, TTÜ, EMÜ
- Synthesis Digital Library of Engineering and Computer Science - TÜ, TTÜ
- Zentralblatt MATH - TÜ, TTÜ, TLÜ

Lisa 6

ELNET KONSORTSIUMI EELARVE 2010

1.	Tulud kokku	<u>50 385 048</u>
1.1.	Liikmetasud 2010.aastaks	1 227 669
1.2.	Liikmetasu 2011. aastaks	29 000
1.3.	2010.a HTM eraldis infosüsteemi ESTER hoolduseks ja arenduseks	2 595 000
1.4.	2009.a HTM eraldis infosüsteemi ESTER hoolduseks ja arenduseks	305 807
1.5.	2009.a. HTM eraldis e-teadusinfo andmebaasideks	5 104 213
1.6.	Kult. Min. sihtfinantseerimine	15 000
1.7.	Muud sihtfinantseerimised (AHF)	3 000
1.8.	Raamatukogude omafinantseerimine infosüsteemi ESTER arendamiseks	180 516
1.9.	Infosüsteemi arendusfond	763 414
1.10.	Raamatukogude omafinantseerimine e-andmebaasideks	1 142 507
1.11.	Intressid	133 980
1.12.	Laekumine E-teadusinfo programmi läbiviimiseks	29 834 087
1.13.	Raamatukogude omafinantseerimine E-teadusinfo programmi läbiviimiseks	2 322 850
1.14.	E-teadusinfo programmi käibemaksu laekumine	6 224 029
1.15.	Muud eraldised 2010.a kuludeks	321 894
1.16.	Digikeskuse arendamine	82 083
1.17.	Teaduse Teekaardi investeerimisettepaneku koostamine	99 999
		<u>50 385 048</u>
2.	Kulud kokku	
2.1.	Personalikulud	1 684 462
	sh. E-teadusinfo programm	283 037
	sh. Teaduse Teekaardi investeerimiskava koostamine	99 999
2.2.	Administreerimiskulud	167 058
	sh E-teadusinfo programm	75 036
2.3.	Liikmemaksud teistele organisatsioonidele	4 711
2.4.	Personali koostis- ja lähetuskulud	86 788
2.5.	Seminaride läbiviimine	45 752
2.6.	Bürooruumide halduskulud (rent, telefon)	25 899
2.7.	Infosüsteemi ESTER hooldustasu	2 516 232
2.8.	Infosüsteemi ESTER arendamine	483 789

2.9.	Riistvara kulud	7 117
2.10.	Arendusfond (eraldatud 2011.aastaks)	659 336
2.11.	Juurdepääs e-andmebaasidele raamatukogude omafinantseerimine	890 759
2.12.	Juurdepääs e-andmebaasidele 2010.a.(HTM leping)	5 104 213
2.13.	E-teadusinfo programmi raames e-andmebaaside hankimine	31 433 161
	sh. raamatukogude omafinantseerimine	1 900 844
2.14.	E-teadusinfo programmi käibemaksu tasumine	6 280 696
2.15.	E-teadusinfo omafinantseerimine 2011.aastaks	308 570
2.16.	Eraldatud 2011.a. kuludesse	686 505

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	1 676 388	7 926 174	2
Nõuded ja ettemaksud	19 604 218	1 989 567	3,4,5
Kokku käibevara	21 280 606	9 915 741	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	103 604	206 759	6
Kokku põhivara	103 604	206 759	
Kokku varad	21 384 210	10 122 500	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksud	2 799 220	243 496	4,7,8,9
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	18 565 970	9 821 892	10
Kokku lühiajalised kohustused	21 365 190	10 065 388	
Pikaajalised kohustused			
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	0	57 112	
Kokku pikaajalised kohustused	0	57 112	
Kokku kohustused	21 365 190	10 122 500	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	0	16 243	
Aruandeaasta tulem	19 020	-16 243	
Kokku netovara	19 020	0	
Kokku kohustused ja netovara	21 384 210	10 122 500	

Tulemiaruanne

(kroonides)

	2010	2009	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	10 792 369	6 176 685	
Annetused ja toetused	22 979 123	26 044 000	11
Kokku tulud	33 771 492	32 220 685	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-31 750 278	-30 521 566	12
Mitmesugused tegevuskulud	-220 700	-240 001	
Tööjõukulud	-1 679 779	-1 358 593	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-103 155	-118 695	6
Kokku kulud	-33 753 912	-32 238 855	
Kokku põhitegevuse tulem	17 580	-18 170	
Finantstulud ja -kulud	1 440	1 927	
Aruandeaasta tulem	19 020	-16 243	

Rahavoogude aruanne

(kroonides)

	2010	2009	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	17 580	-18 170	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	103 155	118 695	6
Kokku korrigeerimised	103 155	118 695	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-17 632 229	21 862 986	3
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	11 242 690	-17 924 124	7
Kokku rahavood põhitegevusest	-6 268 804	4 039 387	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	19 018	134 331	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	19 018	134 331	
Kokku rahavood	-6 249 786	4 173 718	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	7 926 174	3 752 907	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-6 249 786	4 173 718	
Valuutakursside muutuste mõju	0	-451	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 676 388	7 926 174	2

Netovara muutuste aruanne

(kroonides)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2008	16 243	16 243
Aruandeaasta tulem	-16 243	-16 243
31.12.2009	0	0
Aruandeaasta tulem	19 020	19 020
31.12.2010	19 020	19 020

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Raamatukoguvõrgu Konsortsium 2010 aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (IFRS) ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Vara ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste varadena on näidatud varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

Tulude, kulude ja tulemi kajastamiseks on järgitud Raamatupidamise Toimkonna juhendis „Mittetulundusühingud ja sihtasutused“ toodud tulemiaruanne skeemi.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Raha

Rahana bilansis ning raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes näidatakse raha arvelduskontode jääke ning üliilikiidseid rahaturufondide osakuid. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringis ja finantseerimisegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem, kui üks aasta ja mille maksumus ületab 10 000 krooni. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Vara, mille maksumus ei ületa 10 000 krooni, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse. Väheolulise maksumusega vara üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeest. Infotehnoloogilist riistvara amortiseeritakse 4 aasta jooksul.

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Lisainformatsioon

Ühingu liikmetelt kogutavad liikmemaksud, mis on kogutud põhikirjaliste ülesannete täitmiseks vajalike administreerimiskulude katteks, kajastatakse tuluna perioodis, mille eest need on tasutud.

Sihtotstarbelisi toetusi ja sihtotstarbelisi tasusid ühingu liikmetelt kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused ja tasud on mõeldud.

Varade sihtfinantseerimise korral kasutatakse brutomeetodit – sihtotstarbeliste toetuste arvel soetatud vara võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning varade soetamise toetuseks saadud summa kajastatakse bilansis kohustusena. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ning kohustus tulusse vara kasuliku eluea jooksul.

Saadud, kuid bilansipäevaks veel tuludes kajastamata sihtotstarbelised toetused näidatakse bilansis kohustusena real „Tulevaste perioodide tulu sihtotstarbelistest toetustest“. Kohustus on liigitatud pika- ja lühiajalisteks.

Välisvaluutas toimuvad tehingud kajatakse tehingu toimumise päeval kehtiva Eesti Panga valuutakursiga. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruanDES. Välisvaluutas fikseeritud kohustused on ümber hinnatud Eesti kroonidesse tehingupäeva Eesti Panga valuutakursside alusel

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Aruandeaasta finantsaruanded kajastavad olulisi vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Alates 01.01.2011 ühines Eesti euroalaga ning seetõttu muutub Eesti ettevõtete arvestus- ja esitlusvaluuta Eesti kroonidest eurodeks. Muutusi arvestusvaluutas kajastatakse edasiulatuvalt. Eesti kroonides kajastatud saldod arvestatakse ümber eurodesse lähtudes Euroopa Liidu Nõukogu määrusega kinnitatud valuutakursist 1 euro = 15,6466 Eesti krooni, mis ühtlasi on kuni eurole üleminekuni kehtinud Eesti Panga ametlik valuutakurs. Saldode ümbardamisel tekkinud võimalikud vahed kajastatakse üleminekuaasta aruandeperioodi kasumi või kahjumina.

Lisa 2 Raha

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Arvelduskontod	1 676 388	7 926 174
Kokku raha	1 676 388	7 926 174

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 735 632	191 654	4
Muud nõuded	1 440	2 379	
Ettemaksed	16 867 146	1 795 534	5
Kokku Nõuded ja ettemaksed	19 604 218	1 989 567	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(kroonides)

	31.12.2010		31.12.2009	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		2 639 695		128 580
Üksikisiku tulumaks		33 444		21 893
Sotsiaalmaks		54 894		36 155
Kohustuslik kogumispension		1 190		
Töötuskindlustusmaksed		6 409		4 602
Ettemaksukonto jääk	2 735 632		191 654	
Kokku Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	2 735 632	2 735 632	191 654	191 230

Lisa 5 Ettemaksed

(kroonides)

	31.12.2010	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Tulevaste perioodide kulud	16 867 146	16 867 146			3
Kokku ettemaksed	16 867 146	16 867 146			

	31.12.2009	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Tulevaste perioodide kulud	1 795 534	1 795 534			3
Kokku ettemaksed	1 795 534	1 795 534			

Lisa 6 Materiaalne põhivara

(kroonides)

	Muu materiaalne põhivara	Kokku
31.12.2008		
Soetusmaksumus	480 790	480 790
Akumuleeritud kulum	-155 335	-155 335
Jääkmaksumus	325 455	325 455
Amortisatsioonikulu	-118 696	-118 696
31.12.2009		
Soetusmaksumus	480 790	480 790
Akumuleeritud kulum	-274 031	-274 031
Jääkmaksumus	206 759	206 759
Amortisatsioonikulu	-100 304	-100 304
Muud muutused	-2 851	-2 851
31.12.2010		
Soetusmaksumus	448 191	448 191
Akumuleeritud kulum	-344 587	-344 587
Jääkmaksumus	103 604	103 604

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Võlad tarnijatele	10 289	7 356	8
Võlad töövõtjatele	38 409	43 366	9
Maksuvõlad	2 735 632	191 230	4
Muud võlad	14 890	1 544	
Saadud ettemaksed	18 565 970	9 821 892	10
Kokku võlad ja ettemaksed	21 365 190	10 065 388	

Lisa 8 Võlad tarnijatele

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Võlad tarnijatele, Eesti	10 289	7 356	7
Kokku võlad tarnijatele	10 289	7 356	

Lisa 9 Võlad töövõtjatele

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Puhkusetasude kohustus	38 409	43 366
Kokku võlad töövõtjatele	38 409	43 366

Lisa 10 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(kroonides)

31.12.2010

Lühiajaline kohustus

1. Kataloogi "Ester" põhivara lühiajaline jääk - 29 821
2. Digikeskuse tulevaste perioodide tulu - 8 601
3. Liikmetelt:
 - 3.1. ELNET tulevaste perioodide tulu - 66 681
 - 3.2. ELNET põhivara lühiajaline jääk - 6 775
 - 3.3. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu - 962 964
 - 3.4. Kataloogi "Ester" põhivara lühiajaline jääk - 67 008
 - 3.5. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu - 412 425
 4. E-Teadusinfo tulevaste perioodide tulu - 17 011 695

Kokku lühiajaline kohustus - 18 565 970

31.12.2009

Lühiajaline kohustus

- 1.1. Kataloogi "Ester" halduse ja hoolduse tulevaste perioodide tulu - 373 852
- 1.2. Kataloogi "Ester" põhivara lühiajaline jääk - 55 383
- 1.3. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu - 6 809 042
2. Digikeskuse tulevaste perioodide tulu - 83 333
3. Liikmetelt
 - 3.1. ELNET tulevaste perioodide tulu - 76 099
 - 3.2. ELNET põhivara lühiajaline jääk - 15 623
 - 3.3. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu - 1 057 130
 - 3.4. Kataloogi "Ester" põhivara lühiajaline jääk - 130 130
 - 3.5. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tulu - 1 215 676
 - 3.6. Elektroonilise raamatukogu põhivara jääk - 5 624

Kokku lühiajaline kohustus - 9 821 892

Pikaajaline kohustus

- 1.1. Kataloogi "Ester" tulevaste perioodide tulu - 17 010
- 1.2. Elektroonilise raamatukogu tulevaste perioodide tuluks - 40 102

Kokku pikaajaline kohustus - 57 112

Kokku tulevaste perioodide tulu - 9 879 004

Lisa 11 Annetused ja toetused (kroonides)

2010 a.

1. Sihtotstarbelised toetused Eesti Vabariigi Haridus-ja Teadusministeeriumilt

1.1. Eesti raamatukogude koondkataloogi "Ester"

haldamiseks ja hooldamiseks - 1 448 194

1.2. Elektrooniline raamatukogu - 1 250

1.3. E-Teadusinfo - 21 356 173

1.4. Teaduse teekaart - 100 024

2. Avatud Ühiskonna Instituudilt Budapestis

2.1. Digikeskus - 73 482

Kokku - 22 979 123

2009 a.

1. Sihtotstarbelised toetused Eesti Vabariigi Haridus-ja Teadusministeeriumilt

1.1. Eesti raamatukogude koondkataloogi "Ester"

haldamiseks ja hooldamiseks - 2 604 489

1.2. Elektroonilise raamatukogu aastatellimuste eest - 23 407 852

2. Avatud Ühiskonna Instituudilt Budapestis

2.1. Avatud Ühiskonna Instituut, digikeskus - 31 659

Kokku - 26 044 000

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (kroonides)

2010 a.

ELNET kulud - 7 436

Kataloogi "Ester" kulud - 4 484 885

Elektroniilise raamatukogu kulud - 6 263 042

Digikeskuse kulud - 1 008

E-Teadusinfo kulud - 20 993 907

Kokku - 31 750 278

2009 a.

ELNET kulud - 1 734

Kataloogi "Ester" kulud - 3 355 414

Elektroniilise raamatukogu kulud - 27 149 275

Digikeskuse kulud - 15 143

Kokku - 30 521 566

Lisa 13 Tööjõukulud (kroonides)

	2010	2009
Palgakulu	1 250 355	1 014 644
Sotsiaalmaksud	429 424	343 949
Kokku tööjõukulud	1 679 779	1 358 593
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	10	7

Lisa 14 Seotud osapooled (kroonides)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2010	31.12.2009
Juriidilisest isikust liikmete arv	10	10

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriiliste otsustele.

Ettevõtte hinnangul ei ole toimunud ajavahemikul 01.01.2010 - 31.12.2010 tehinguid eelpoolnimetatud osapooltega.